

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO KULTURE I MEDIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU KULTURNE BAŠTINE

KLASA: UP/I-12-08/25-06/0018

URBROJ: 532-06-02-02/1-25-2

Zagreb, 26. svibnja 2025.

Ministarstvo kulture i medija (OIB 37836302645) na temelju članka 15. Stavka 2. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara ("Narodne novine" broj 145/24) i članka 4. stavka 2. te članka 7. Pravilnika o obliku, sadržaju i načinu vođenja Registra kulturnih dobara Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 19/2023), donosi

ODLUKU

1.

Proglašava se da **Kameni most na rijeci Žrnovnici**, između naselja Žrnovnica i Podstrana - Žminjača, na dijelu k. č. 6357 (zk. ul. 11979) i 5265 (zk. ul. 14589) k. o. Žrnovnica i na dijelu k. č. 5184 (zk. ul. 6768) k. o. Donja Podstrana, ima status kulturnoga dobra.

2.

Obuhvat kulturnog dobra iz točke 1. ove Odluke odnosi se na građevinu mosta, a određen je s 4 točke - koordinate (koordinatni sustav HTRS96/TM):

1. E 503393,60 N 4819606,79, 2. E 503391,63 N 4819603,26, 3. E 503408,42 N 4819582,66, 4. E 503412,94 N 4819597,18,

a koje se nalaze na dijelu k. č. 6357 i 5265 k. o. Žrnovnica i na dijelu k. č. 5184 k. o. Donja Podstrana.

Kopija Izvoda iz katastarskog plana Državne geodetske uprave, Područnog ureda za katastar Split, Klasa: 938-06/25-01/196, Urbroj: 541-28-02/10-25-2 od 13. veljače 2025. u mjerilu 1:1000 te kopija Izvoda iz katastarskog plana Državne geodetske uprave, Područnog ureda za katastar Split, Klasa: 938-06/25-01/196, Urbroj: 541-28-02/10-25-20 od 13. veljače 2025. u mjerilu 1:1000 s ucrtanim granicama kulturnoga dobra sastavni su dijelovi ove Odluke.

3.

Utvrđuje se sljedeći sustav mjera zaštite kulturnoga dobra iz točke 1., te njegovog obuhvata iz točke 2. ove Odluke:

- zaštitni i drugi radovi mogu se poduzeti samo uz odobrenje Ministarstva kulture i medija;
- vlasnik kao i drugi imatelj kulturnoga dobra dužan je provesti sve mjere zaštite koje se odnose na stanje, održavanje i uporabu predmetnoga kulturnog dobra; a koje odredi Ministarstvo kulture i medija;
- zaštitne i druge radove potrebno je provesti uz adekvatan stručni nadzor, sukladno odobrenoј dokumentacije koja se temelji na konzervatorsko – restauratorskim te arheološkim istraživanjima;
- predmetno kulturno dobro potrebno je koristiti na održiv način tako da se ne naruše njegova svojstva i vrijednosti;
- kulturnom dobru te pripadajućem dijelu vodotoka potrebno je osigurati primjerene okolišne uvjete;
- predmetno kulturno dobro ili njegovi dijelovi mogu biti predmet kupoprodaje samo pod uvjetima iz članaka 78. - 83. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.

4.

Predmetno kulturno dobro s obuhvatom iz točke 2. ove Odluke i mjerama zaštite i očuvanja kulturnih dobara upisat će se u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske – Listu zaštićenih kulturnih dobara pod brojem **Z – 7886**.

5.

Nalaže se tijelu državne uprave nadležnom za katastar i nadležnom općinskom sudu provedba zabilježbe kulturnog dobra u katastar i zemljišnu knjigu na katastarskim česticama utvrđenim ovom Odlukom.

6.

Za kulturno dobro iz točke 1. ove Odluke određuje se kontaktna zona sukladno čl. 17. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara. Granice predmetne kontaktne zone određene su sljedećim točkama - koordinatama u koordinatnom sustavu HTRS96/TM:

E 503398,53, N 48196,74; E 503376,11, N 4819599,88; E 503414,35, N 4819556,70; E 503431,28, N 4819591,83, a koje se nalaze na k. č. 5991 (u dijelu), k. č. 6054 (u dijelu), k. č. 5990 (u dijelu), k. č. 6098/1 (u dijelu), k. č. 6357 (u dijelu), k. č. 5265 (u dijelu) k. o. Žrnovnica;

na k. č. 1/2 (u dijelu), k. č. 1/1 (u dijelu), k. č. 5148/5 (cijela), k. č. 5148/4 (u dijelu), k. č. 5184 (u dijelu) k. o. Donja Podstrana;

na k. č. 3 (u dijelu), k. č. 3865 (u dijelu), k. č. 3892 (u dijelu), k. č. 3879/1 (u dijelu) k.o. Gornja Podstrana Nova.

7.

Na području kontaktne zone iz točke 6. ove Odluke utvrđuju se sljedeće mjere radi osiguranja zaštite vrijednosti kulturnoga dobra iz točke 1. ove Odluke, koje će se provoditi kroz odredbe prostorno-planske dokumentacije:

- radnje, zahvati ili gradnje bilo trajnog ili privremenog karaktera ne smiju narušiti ili ugroziti prostornu i graditeljsku cjelovitost te vizualnu izloženost zaštićenog kulturnog dobra iz točke 1. ove Odluke;
- urbanim pravilima te prostorno-planskim i komunalnim mjerama zaštite, potrebno je osigurati kvalitetne okolišne uvjete kontaktne zone;
- posebnu pažnju potrebno je posvetiti adekvatnom uređenju i održavanju javnih površina i zelenila, vrtova i prirodne vegetacije, riječne obale i vodotoka, oblikovanju i završnoj obradi pješačkih komunikacija, oblikovanju javnog i komercijalnog oglašavanja, prometne signalizacije te rasterećenju i regulaciji kolnog prometa.

O b r a z l o ž e n j e

Kameni most na rijeci Žrnovnici spaja naselja Korešnicu i Podstranu i nalazi se na lokalitetu topografskog naziva Rakite. U stručnoj literaturi navodi se da je na ovom mjestu moguće postojanje antičkog mosta kojeg su najvjerojatnije porušili Avari. Preko mosta je prelazila cesta na njezinu istočnu obalu. To se može zaključiti iz konfiguracije okolnog terena i po mjestu postojanja kasnijih mostova.. Nema sumnje da se most nalazio na istom položaju podno brda Peruna gdje je i sada novi kameni most. Ostaci bi se mogli naći u temeljima postojećeg mosta ili u njegovoj neposrednoj blizini. Most se spominje 1461. god. u popisu zemalja splitskog kaptolskog Beneficija sv. Marije od Žrnovnice pod nazivom „most od Peruna“. Po svoj prilici to je bio drveni most koji se spominje i u jednom dokumentu iz 1577. godine a kao takav je vidljiv i na kartografskim prikazima s početka 19. st.

Današnji most izgrađen je krajem 19. stoljeća na mjestu nekadašnjih povijesnih mostova. Građen od priklesanog lokalnog kamena vapnenca, spojen žbukom i slagan u horizontalnim slojevima. Osnovna nosiva konstrukcija mosta je kamena lučna. Piloni su zidani u pravilnim vodoravnim redovima, malih sljubnica, zaobljeni na oba kraja i bez vidljivih proširenja – temelja. Lukovi i svodovi su zidani obrađenim blokovima u radijalnim redovima. Lukovi počivaju na izduženim ovalnim zidanim kamenim nosačima. Upornjaci mosta su širi od osnovne središnje širine mosta sa svake strane po pola metra pa se i parapetna ograda mosta kao i kolna površina širi na krajevima mosta na obje strane. Upornjaci su zidani u horizontalnim redovima jednolike visine.

Parapeti tj. ogradni zidovi sagrađeni su od pravilnih kamenih blokova s pravilnim poklopnim pločama. Čeonij dijelovi mosta imaju dva horizontalna vijenca pravokutnog presjeka koji se pružaju čitavom dužinom mosta – na dnu i vrhu parapetne ograde mosta. Niveleta mosta je horizontalna i pokrivena asfaltnim slojem. Odvodnja kolnika mosta vrši se preko bočnih otvora u ogradi mosta. Otvori za

odvodnju su širine 10 cm a visine jednog reda kamena. Most je dug oko 21,7 metara a kolna površina je široka oko 4,0 metara.

Zbog zaštite i očuvanja vrijednosti te zaštite vizualne izloženosti kamenog mosta kao sastavnog dijela okoliša s kojim čini funkcionalnu i prostornu cjelinu, točkom 6. ove Odluke, određena je njegova kontaktna zona.

Most preko rijeke Žrnovnice, po konstrukciji, elementima, vremenu gradnje i arhitektonskom izgledu srodan je s ostalim mostovima u Dalmaciji a i šire, kao što su primjerice mostovi na rijeci Cetini – Most na Panju kod Bitelića i Balački most kod Vinalića i Pavića most kraj sela Podgrađa u zaleđu Omiša, a koji su građeni za vrijeme Druge austrijske uprave u Dalmaciji (1815.-1918.), kad je carski potpredsjednik Dalmatinskog namjesništva u Zadru bio Alfons Pavić, porijeklom Poljičanin, zaslužan za brojne infrastrukturne projekte na ovom području.

Kameni most u Žrnovnici, sačuvan u izvornom obliku kvalitetan je primjer mostogradnje kraja 19. stoljeća s vidljivom vrsnoćom inženjerske i zanatske izvedbe. Zbog očuvanih konstruktivnih i oblikovnih karakteristika most ima povijesnu, kulturnu i arhitektonsku vrijednost a zbog neprekinute prometne funkcije ima važnu društvenu vrijednost.

Na osnovi postupka provjere i stručnog vrednovanja kojim je utvrđeno da su ispunjeni svi kriteriji propisani člankom 14. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, Stručno povjerenstvo za utvrđivanje svojstva kulturnoga dobra, na sjednici održanoj 8. travnja 2025. godine donijelo je odluku kojom proglašava da **Kameni most na rijeci Žrnovnici** ima status kulturnoga dobra u smislu članka 15. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara te se, sukladno članku 19. stavku 2. istoga Zakona, određuje upis u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske – Listu zaštićenih kulturnih dobara (točka 4. Odluke).

O ovom postupku stranke su prethodno obaviještene, sukladno članku 15. stavku 4. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.

Obuhvat kulturnoga dobra (točka 2. Odluke), sustav mjera zaštite (točka 3. Odluke) i nalažanje tijelu državne uprave nadležnom za katastar i nadležnom općinskom sudu provedbu zabilježbe kulturnog dobra u katastar i zemljišnu knjigu na katastarskim česticama utvrđenim ovom Odlukom (točka 5. Odluke) određeni su sukladno članku 19. stavcima 2 i 5. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara. Obuhvat kontaktne zone i mjere radi osiguranja zaštite vrijednosti kulturnoga dobra iz točke 1. Odluke (točke 6. i 7. Odluke) određene su sukladno članku 17. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.

Člankom 126. stavkom 2. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara („Narodne novine“, br. 145/24.) propisano je da će ministar nadležan za kulturu donijeti u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, između ostalih, i pravilnik iz članka 20. stavka 4. ovoga Zakona, kojim se propisuje oblik, sadržaj i način vođenja Registra, dok stavak 3. istoga članka Zakona, propisuje da do stupanja na snagu propisa iz stavka 2. ovoga članka, ostaju na snazi između ostalih i Pravilnik o obliku, sadržaju i načinu vođenja Registra kulturnih dobara Republike Hrvatske (»Narodne novine«, br. 19/23.)

Iz navedenih razloga riješeno je kao u izreci.

Uputa o pravnome lijeku:

Protiv ove Odluke nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom nadležnom Upravnom sudu. Tužba se podnosi u roku od 30 dana od isteka osmog dana od dana javne objave Odluke na mrežnim stranicama Ministarstva kulture i medija. Tužba se predaje nadležnom Upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom. Uz tužbu se dostavlja izvornik ili preslika ove Odluke za Upravni sud, prijepis tužbe i priloga za tuženika, a ako ih ima i za svaku zainteresiranu osobu.

RAVNATELJ

Tomislav Petrinc, dipl. ing. arh.

Dostaviti:

1. Svim vlasnicima i drugim imateljima – objavom Odluke na mrežnim stranicama Ministarstva kulture i medija:
Grad Split, Branimirova obala 17, Split
Općina Podstrana, Trg dr. Franje Tuđmana 3, 21 312 Podstrana
Hrvatske vode, Ulica grada Vukovara 271, 10000 Zagreb
2. Općinski sud u Splitu, Zemljišnoknjižni odjel Split
3. Državna geodetska uprava, Područni ured za katastar Split
4. Ministarstvo kulture i medija, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Runjaninova 2, Zagreb
- Područni konzervatorski ured Split, Porinova 2, Split
5. Ministarstvo kulture i medija, Uprava za arhive, knjižnice i muzeje, Runjaninova 2, Zagreb
- Odjel za Registar kulturnih dobara RH, ovdje
- Pismohrana, ovdje

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNA GEODETSKA UPRAVA
PODRUČNI URED ZA KATASTAR
SPLIT

KLASA: 938-06/25-01/196
URBROJ: 541-28-02/10-25-2
SPLIT, 13.02.2025.

K.o. DONJA PODSTRANA
k.č.br. 5184

IZVOD IZ KATASTRASKOG PLANA

Mjerilo 1:1000
Izorno mjerilo 1:1

Sukladno Zakonu o upravnim pristojbama (»Narodne novine«, br. 115/16 i 114/22) te Uredbi o tarifi upravnih pristojbi (»Narodne novine«, br. 156/22), upravna pristojba po Tar. br. 1. i Tar. br. 4. ne naplaćuje se.

Službena osoba: Sandra Jović, geodetski tehničar
Ovlaštena geodetska referentica - III. vrste

KLASA: 938-06/25-01/196
URBROJ: 541-28-02/10-25-20
SPLIT, 13.02.2025.

K o ŽRNOVNICA
k.č.br. 6357

IZVOD IZ KATASTARSKOG PLANA

Mjerilo 1:1000
Izvorno mjerilo 1:1000

Skladno Zakonu o upravnih pristojbama (»Narodne novine«, br. 115/16 i 114/22) te Uredbi o tarifi upravnih pristojbi (»Narodne novine«, br. 156/22), upravna pristojba po Tar. br. 1. i Tar. br. 4. ne naplaćuje se.

Službena osoba: Sandra Jović, geodetski tehničar
Ovlaštena geodetska referentica - III. vrste